

Spis treści

Wprowadzenie 13

Etyka

- Platon o niewidzialności 19
Bentham o rachunku moralności 22
Arystoteles o złotym środku 25
Kant o „A co, gdyby wszyscy tak postępowali?” 28
Rand o egoizmie 32
Comte o altruizmie 35
Abelard o dobrych chęciach 39
Singer o faworyzowaniu 43
Kant o tym, jak nie traktować ludzi 47
Tomasz z Akwinu o ruszaniu na wojnę 50
Singer o dyskryminacji gatunkowej 53
Zimbardo o stawianiu się złym 56
Clifford o etyce wiary 60
Lovelock o matce naturze 63

Filozofia egzystencji

- Sartre o złej wierze 69
Egzystencjalizm i pustka 72
Montaigne o *memento mori* 75
Nietzsche o byciu silnym 79
Heidegger o śmiertelności 82
Camus o absurdzie 86
Schopenhauer o nudzie 89
Sartre o innych ludziach 92
Nietzsche o wiecznym powrocie 95

- Kierkegaard o stadiach istnienia 98
Hegel o panach i niewolnikach 101
Camus o buncie 105
De Beauvoir o feminizmie 109
Fanon o czarnym egzystencjalizmie 112

Sztuka

- Wabi-sabi o niedoskonałym pięknie 119
Arystoteles o rozładowaniu emocji 122
Kant o pięknie i wzniosłości 125
Schopenhauer o muzyce 128
Goethe o teorii kolorów 131
Harari o mitach zbiorowych 134
Jung o ekranie wyboru postaci 137
Joker o nihilizmie 140
Nietzsche o Apollonie i Dionizosie 143
Adorno o przemyśle kulturalnym 146
Thanos o ekoterroryzmie 149
Japońska estetyka o pustej przestrzeni 152

Spółeczeństwo i relacje

- Platon o prawdziwej miłości 159
Montaigne o źle ukierunkowanej namietności 162
De Grouchy o kochających rodzicach 165
Murdoch o dostrzeganiu w ludziach tego, co najlepsze 168
Weber o pracy do późna 172
Du Bois o podwójnej świadomości 176
Wollstonecraft o feminizmie pierwszej fali 179
Marks o walce klas 182
Konfucjusz o przynależności 185
Hegel o Weltgeście 188
Appiah o kosmopolityzmie 191
MacKinnon o niesprawiedliwych zasadach 195
Burke o manierach 199
Arendt o banalności zła 202

Religia i metafizyka

- Al-Kindi o pierwszych przyczynach 209
Freud o Ojcu Naszym 215
Paley o zegarmistrzu 216
Hume o złu 219
Kartezjusz o logicznym dowodzie na istnienie Boga 223
Feuerbach o Bogu na podobieństwo człowieka 226
Pascal o stawianiu na istnienie Boga 229
Marks o odurzaniu ludzi 232
Berkeley o rzeczach niewidzialnych 235
Hume o cudach 239
Spinoza o tym, że wszyscy jesteśmy Bogiem 242
Buddyzm zen o koan 246

Literatura i język

- Campbell o wszystkich historiach, jakie kiedykolwiek powstały 253
Huxley o nowym wspaniałym świecie 257
Beckett o czekaniu 260
Orwell o dwójmyśleniu 263
Kafka o alienacji 267
Proust o mimowolnych wspomnieniach 270
Romantycy o poezji i naturze 274
Radford o fikcji 277
Arystoteles o retoryce 281
Shelley o złych naukowcach 285
Chomsky o nauce języków 288
Derrida o słowach 291
Wittgenstein o grach językowych 294
Strukturalizm o opozycji binarnej 297

Nauka i psychologia

- Bacon o metodzie naukowej 305
Kuhn o zmianie paradygmatu 309
Heidegger o tym, co robi dla nas technologia 315

- Heraklit o zmieniającym się ja 317
Libet o obserwowaniu swojego zachowania 321
Popper o pseudonauce 325
Turing o konfrontacji robotów i ludzi 328
Asimov o zasadach robotyki 331
Fermi o kosmitach 335
Godfrey-Smith o innych umysłach 339
Freud o osobowości 342
Piaget o psychologii rozwoju człowieka 345
Psychoterapia *Gestalt* o nierobieniu niczego 349

Filozofia codzienna

- Arystoteles o przyjaźni 357
De Beauvoir o macierzyństwie 360
Rousseau o dzieciństwie 364
Foucault o dyscyplinie 368
Stoicyzm o patrzeniu z daleka 371
Freud o popędzie śmierci 375
Frankl o nadawaniu sensu cierpieniu 378
Epikur o przyjemności 382
Husserl o patrzeniu na drzewa 385
Stoicyzm o wybieraniu własnych reakcji 388
Thoreau o chodzeniu 392
Sun Tzu o wygrywaniu w grach planszowych 395
Harvey o bezsenności 399

Wiedza i umysł

- Kartezjusz o latających pomarańczowych goblinach 407
Locke o byciu wewnątrz własnej głowy 410
Platon o widzeniu światła 413
Pyrron o wstrzymaniu się od sądów 417
Hume o czarnych łabędziach 420
Buridan o niezdecydowanych osłach 423
Sokrates o kwestionowaniu wszystkiego 426
Arystoteles o zasadach logiki 429

- Eubulides o stertach kamieni 432
Kartezjusz o *cogito* 435
Hume o teorii wiązek 438
Kant o tworzeniu świata 442
Chalmers o myślących ołówkach 446
Clark i Chalmers o rozszerzaniu umysłu 450

Polityka i ekonomia

- Hobbes o tworzeniu rządów 457
Machiavelli o tym, jak być królem 460
Ibn Chaldun o powstaniu i upadku imperiów 463
Herder o nacjonalizmie 467
Tukidydes o nieuniknionych wojnach 471
Marks o historii świata 475
Burke o mądrości przodków 479
Paine o rewolucjach 482
Smith o niewidzialnej ręce 486
Tocqueville o ochronie demokracji 490
Kant o pokoju na świecie 494
Gandhi o niestosowaniu przemocy 498
Engels o rynku idei 502
Fukuyama o końcu historii 505

Podziękowania 509